

Goigs a llaor de Patró de d'IGUA-

Sant Bartomeu, la ciutat LADA

ENTRADA

Clara font mai estroncada
dels favors que a tots ens feu:
Empareu nostra Igualada
gloriós Sant Bartomeu.

Sou el ver israelita
que Jesús elogià;
i amb la set que en vós excita
dons més alts us feu copçar.
Plenament fou sadollada
vostra set pel Fill de Déu:

De Jesús la veu divina
per Apòstol us escull;
la sement de sa doctrina
deixarà el graner curull.
Perquè arrelhi la sembrada
amb miracles l'adobeu:

Fou a l'Índia i a l'Armènia
on plantàreu la sement,
confiant sempre en la vènia
del Qui al fruit dóna increment.
Vostra veu clama, inspirada,
comentant a Sant Mateu:

Rebutjant vostre missatge
i empunyant un gros coltell
el botxí amb odi salvatge

Y. Ora pro nobis Sancte Bartolomæ.

trossejà la vostra pell.
Fita al cel vostra mirada,
el turment trobareu lleu:

Per amor a les ovelles
morí Crist, el Bon Pastor;
vós també moriu per elles
imitant el Redemptor.
Vostra testa cau tallada
i la fe amb sang rubriqueu:

Vostres cendres guarda Roma
dins el temple que us bastí,
mentre vostra santa aroma
ens senyala el bon camí.
No farem jamai marrada,
si sou vós el que ens guieu:

Una santa Trilogia
protegeix nostra ciutat:
el Sant Crist, Santa Maria,
junts amb vós que els feu costat.
No veurem mai estroncada
l'abundor que ens ve de Déu:

Ben humil com la viola,
vostre culte començà;
l'acollí una esglesiola
que els blanquers us van alçar.
A sos murs arrecerada,
la ciutat cresqué entorn seu:

Els blanquers el van percebre
l'espurneig d'aquell caliu;
la ciutat d'ells el va rebre
i el manté encara ben viu.
D'enemics l'heu defensada,
des que sou el Patró seu:

La Igualada del riu Noia,
a darrers del mes d'agost,
omple el temple amb cants de joia
degustant-los com un most.
Us els canta, endiumentjada,
acomplint un deure greu:

També us canta el ritme eufòric
dels *Gegants* i els *Bastoners*
i el joíós conjunt folklòric
que envaeix nostres carrers.
Vostra festa, cada anyada,
alegria escampa arreu:

Vencedora en la batalla
que abaté l'orgull francès,
la ciutat ora i treballa
avançant pel camí emprès.
Quan es sent descoratjada
novament vós la refeu:

TORNADA

Clara font mai estroncada
dels favors que a tots ens feu:
Empareu nostra Igualada,
gloriós Sant Bartomeu.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS. Omnipotens sempiternus Deus, qui hujus dièi venerandum, santamque lætitiã in beati Apòstoli tui Bartolomæ festivitãte tribulsti de Ecclesiã tuã, quæsumus, et amare quod crèdicit, et predicare quod dócuist. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

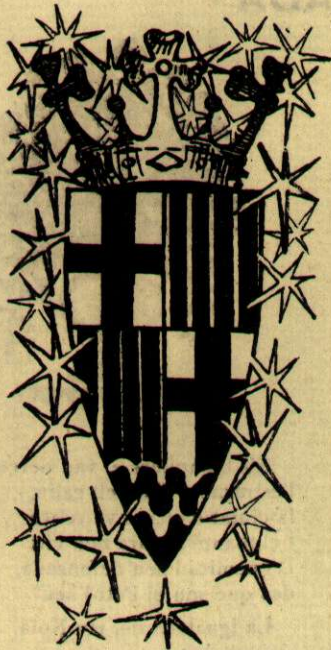
ENTRADA

RESPOSTA

Clara font mai estron-cada dels fa-vors que a tots ens feu: *Empa-reu nostra Igu-la da, glori-ós Sant Barto-meu.*

Sou el ver isra-e-lita que Je-sús e-lo-gi-à; i amb la set que en vós ex-cita dons més alts us feu cop-gar. Plena-ment fou sado-llada vostra set pel. Fill de Déu

L'Excm. i Rvdm. Bisbe de Vich Dr. Ramon Masnou i Boixeda concedeix 100 dies d'indulgència als fidels que devotament resin o confin els presents Goigs.

RETAILL D'HISTORIA

Mai no hem pogut esbrinar de quan ençà i perquè el gloriós Apòstol Sant Bartomeu va ésser proclamat Patró d'Igualada. El que sabem positivament és que al segle XIV la Vila celebrava la Festa Major en honor de «mossenyer sent Barthomeu», i que s'oferien valuosos trofeus als guanyadors de les competències de «saltar e de lança e barra gitar», trofeus que consistien en una copa d'argent, un parell de guants, una cadena d'or, un vedell amb les banyes daurades, uns borseguis marroquins d'adob d'Igualada i d'altres de semblants. A aquests concursos de força i agilitat cal afegir les ballades a la Plaça del Blat que tocaven tres o quatre músics —aleshores en deien joglars— amb les trompes, fluviols i timbals. Tot plegat després del divinal Ofici i la processó a lloança del Sant Patró.

En general, el Patró del poble és el titular de la Parròquia. Igualada és una excepció, com d'altres n'hi han. Els Patrons de la nostra Parròquia foren, des dels temps més reculats, Santa Maria i Sant Pere. No obstant, la devoció dels igualadins vers l'Apòstol heroic sembla ésser molt antiga, puix que està provada l'existència de l'església de Sant Bartomeu —avui desapareguda— almenys des de l'any 1282. Tocant a la dita església hi hagué l'Hospital del mateix nom fins al 1845, en que fou traslladat a l'edifici que ara ocupa.

D'altra banda, hom sap que al 1486 un imagineire barceloní va rebre, del Concell d'Igualada, la comanda d'una «Testa de sent Barthomeu» per al temple Parroquial, la qual cosa palesa la pre-

ferència de que gaudia el Sant. En aquesta devoció és on cal cercar, potser, l'origen del patronatge de Sant Bartomeu, i no pas en la preponderància d'un determinat Gremi, puix que el més important en els temps passats era el dels paraires i aquests mai no tingueren per Patró el Sant.

La devoció igualadina va dedicar-li una església, la segona, probablement, de les edificades a la Vila; venerava la seva imatge a la Parroquial antiga, i en construir-se el gran retaule del segle XVIII, va posar-lo, representat en la magnífica talla de Josep Sunyer, en «l'alt mirador del vell retaule» com deia el nostre poeta.

Potser l'origen del patronatge de Sant Bartomeu no requereix recerques erudites. Tal vegada és degut, simplement, a coincidir la seva festa amb l'acabament de la sega i el batre, època en que solen celebrar-se les Festes Majors als pobles rurals, com era Igualada en el temps antic. Es un motiu ben senzill i, potser, exacte.

Fet i fet, es pot dir que el patronatge de Sant Bartomeu s'allunya fins als temps més remots de que trobem esment en els nostres arxius. Primerament en la seva església, on presidia les deliberacions dels nostres Concellers, i després en la Parròquia de Santa Maria, el Sant Apòstol ha romàs tostemps com una sublim lliçó de conseqüència per als igualadins: és l'home que es deixà llevar la pell abans de renegar de la fe del Crist. Heus ací la profunda significació del patronatge de l'Apòstol i màrtir Sant Bartomeu.

Antoni Carner
Cronista de la Ciutat d'Igualada

Els presents Goigs foren premiats en el Certamen Literari del IX Centenari de la Parròquia de Santa Maria, l'any 1959. Es autor de la lletra Mossèn Antoni Malats, prev. i a la gentilesa del mateix autor devem la melodia musical.

S'estrenaren en la Festa Major de la Ciutat (24 d'agost) de l'any 1960.

Goigs editats pel Grup «Amics dels Goigs» del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada.